

تولید ناخالص داخلی چیست؟

تولید ناخالص داخلی یا به اصطلاح GDP یکی از مهم‌ترین آمارهای اقتصادی است که باید هر فعال اقتصادی با آن آشنا باشد و بر مبنای آن تصمیمات خود را جهت بدهد. در این پست، قصد ما به‌تنهایی، تعریف این آمار نیست بلکه می‌خواهیم کاربرد آن را در کسب‌وکار شخصی و فضای حرفه‌ای کاری خود بسنجیم.

اصطلاحاً تولید ناخالص داخلی سالانه، مجموع ارزش کالاها و خدمات نهایی در طول یک سال هست، یعنی کالاهایی که خود جزء مواد اولیه‌ی کالای دیگری نیستند و از این‌رو مشتری آن‌ها مصرف‌کننده‌ی نهایی هست. برای مثال سیمان، صندلی، پفک و اصلاً هر چیز دیگری که به مصرف ما می‌رسد، مجموع ارزش آن‌ها در محاسبات تولید ناخالص داخلی لحاظ می‌شود.

در عمل ارزش‌افزوده تولیدشده توسط همه‌ی بخش‌های اقتصاد اعم از خدمات و تولید در مجموع، تولید ناخالص داخلی را شکل می‌دهند.

از تولید ناخالص داخلی برای اندازه‌گیری حجم فعالیت‌های اقتصادی یک کشور استفاده می‌شود و هرچقدر تولید ناخالص داخلی بالاتر باشد اصطلاحاً آن کشور از نظر اقتصادی قدرتمندتر است و اقتصاد بزرگ‌تری دارد و هرچقدر تولید ناخالص داخلی کمتر باشد، آن کشور اقتصاد کوچک‌تری دارد.

تولید ناخالص ملی چیست؟

اما اصطلاح دیگری نیز به نام تولید ناخالص ملی یا GNP داریم. این اصطلاح از عمومیت کمتری نسبت به آمار GDP برخوردار است، ولی به هر صورت آمار مناسبی از وضعیت فعالین اقتصادی به ما می‌دهد.

در تولید ناخالص ملی، ارزش کالاها و خدمات نهایی تولیدشده توسط افراد یک کشور و در تولید ناخالص داخلی، مجموع ارزش کالاها و خدمات نهایی در داخل مرزهای یک کشور، اهمیت دارد.

یعنی اگر یک ایرانی در خارج از کشور اقدام به تولید محصول نماید، برای مثال سیمان تولید کند، ارزش تولیدات سیمان این فرد ایرانی در محاسبات تولید ناخالص ملی لحاظ می‌شود ولی چون تولیدات این فرد در داخل مرزهای ایران قرار ندارد، در محاسبات تولید ناخالص داخلی لحاظ نمی‌شود.

برای مثال تولیدات ایرانیان خارج از کشور در محاسبات GNP آورده نمی‌شود.

همچنین اگر یک فرد خارجی در داخل کشور اقدام به تولید محصولاتی نماید، محصولات تولیدی آن در محاسبات تولید ناخالص داخلی کشور لحاظ می‌شود ولی در محاسبات تولید ناخالص ملی آورده نمی‌شود.

برای مثال تولیدات افغانستانی‌ها در داخل ایران در محاسبات GNP لحاظ نمی‌شود ولی در محاسبه‌ی GDP لحاظ می‌شود.

نکته‌ی مهم: عموماً ارقام حاصل از تولید ناخالص داخلی و تولید ناخالص ملی تفاوت خیلی قابل توجهی ندارند و در آمارها، ارقام تولید ناخالص داخلی مورد توجه قرار می‌گیرد و از تولید ناخالص ملی عموماً برای سنجش رفاه یک جامعه استفاده می‌شود.

محاسبه تولید ناخالص داخلی

روش های محاسبه تولید ناخالص داخلی بر سه راه هستند:

1- محاسبه تولید ناخالص داخلی به روش تولید یا ارزش افزوده

در این روش جمع ارزش افزوده محصولات تولیدی یا خدماتی در بازه ی زمانی مورد نظر به عنوان میزان تولید ناخالص داخلی اعلام میشود. در این روش فرض بر این است که میزان ارزش افزوده با ارزش کلای نهایی یکسان است.

برای مثال اگر قیمت نان را 200 تومان در نظر بگیرد. در این قیمت، ارزش افزوده ی 50 تومانی کشت گندم، ارزش افزوده 100 تومانی برداشت گندم و ساخت آرد و ارزش افزوده ی 50 تومانی تبدیل آرد به نان در نظر گرفته شده است.

$$200 = 50 + 100 + 50 \text{ تومان}$$

مجموع ارزش افزوده های ایجاد شده در پخت نان 200 تومان و دقیقاً برابر با ارزش کلای نهایی است.

2- محاسبه تولید ناخالص داخلی به روش درآمد

در این روش با استفاده از سود عملیاتی، خالص بهره پرداختی و اجاره منابع طبیعی تولید ناخالص داخلی محاسبه می شود.

3- محاسبه تولید ناخالص داخلی به روش هزینه یا مخارج

در این روش با جمع هزینه های نهایی در یک واحد اقتصادی، تولید ناخالص داخلی به دست می آید.

فرمول محاسبه تولید ناخالص داخلی به روش هزینه یا مخارج به شرح زیر است:

فرمول محاسبه تولید ناخالص داخلی چیست؟

فرمول محاسبه تولید ناخالص داخلی به شرح زیر است:

$$GDP=C+I+G+(X-I)$$

C مخفف Consumer به معنی مصرف هست. مصرف در اینجا به معنی تمام هزینه های معمول هر خانوار اعم از خوراکی و غیرخوراکی هست و به سه دسته تقسیم می شود:

- 1- مصرف کالاهای بادوام، کالاهایی که عمر طولانی دارند مانند اتومبیل، وسایل منزل مثل مبل و یخچال و تلویزیون و غیره.
- 2- مصرف کالاهای غیر بادوام؛ این کالاها عمر بالایی ندارند مانند مواد خوراکی، پوشاک و غیره.
- 3- استفاده از خدمات؛ که شامل مصارف غیر فیزیکی است. برای مثال هزینه ای که برای بلیت کنسرت، مسابقه فوتبال، تئاتر و غیره پرداخت می شود.

این آیتمها همگی در زمره ی مصارف محاسبه شده و در تولید ناخالص داخلی لحاظ می شود.

I مخفف Investment به معنی سرمایه‌گذاری هست. در اینجا سرمایه‌گذاری به معنای خرید کالا و یا خدمات برای راه‌اندازی کسب‌وکار و یا گسترش کسب‌وکار دارد. سرمایه‌گذاری در بانک، اوراق مشارکت، خرید سهام و حق تقدم سهام و غیره در محاسبات مربوط به سرمایه‌گذاری نمی‌آید.

در این دسته تنها هزینه‌های سرمایه‌گذاری نظیر خرید تجهیزات کاری، خرید نرم‌افزارهای مرتبط با کسب‌وکار و اقلامی که مورد مصرف خانوار نیستند. برای مثال دستگاه جوش، سنگ فرز، دستگاه برش کارتن و هرگونه وسیله‌ی سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری مرتبط با کسب‌وکار در این دسته جای می‌گیرند.

G مخفف Government به معنی هزینه‌های دولتی هست. این هزینه‌ها شامل خدمات عمومی مثل هزینه‌های دفاعی و امنیتی، هزینه‌های مرتبط با بهداشت و درمان و هزینه‌های مرتبط با آموزش همگانی، هزینه‌های ساخت بزرگراه‌ها و موزه‌ها و غیره هست.

هزینه‌های دولتی با توجه به ساختار اقتصاد کشورها بعضاً بخش قابل توجهی از اقتصاد را به خود اختصاص می‌دهند.

X مخفف exPort به معنی صادرات هست. با توجه به اینکه بخشی از کالاهای تولیدشده در داخل کشور به مصرف داخل نمی‌رسد و به بازارهای صادراتی ارسال می‌شود، از این رو این اقلام باید در محاسبات تولید ناخالص داخلی لحاظ شود.

هر یک از اقلامی که صادر می‌شود در محاسبات تولید ناخالص داخلی لحاظ می‌شود.

I مخفف Import به معنی واردات هست. از آنجاکه بخشی از کالاهای مصرفی و غیر مصرفی که در بخش مصرف (C) و هزینه‌های دولتی (G) ناشی از واردات هست و تولید آن‌ها در داخل کشور انجام نشده است، لذا باید ارقام مربوط به این بخش از مجموع تولید ناخالص داخلی کسر شود.

در این بخش تمامی خدمات و کالاهای وارداتی به کشور در محاسبات لحاظ شده و از تولید ناخالص داخلی کسر می‌شود.

نکته‌ی مهم: در محاسبات تولید ناخالص داخلی و تولید ناخالص ملی تنها کالاهای نهایی که مورد مصرف قرار می‌گیرند لحاظ می‌شوند. برای مثال وقتی ارزش ریالی نان در محاسبات تولید ناخالص داخلی لحاظ می‌شود، در عمل ارزش عملیات صورت گرفته برای تبدیل گندم به آرد و انتقال آرد به نانوایی و غیره همگی در ارزش نان محاسبه شده است. از این رو تنها کالاهای نهایی در محاسبات تولید ناخالص داخلی آورده می‌شود.

فرمول تولید ناخالص ملی چیست؟

فرمول محاسبه تولید ناخالص ملی به شرح زیر است:

$$GNP=C+I+G+(X-I)+NFP$$

همان طور که مشاهده می شود تفاوت فرمول تولید ناخالص داخلی ولی تنها در بخش NFP هست. این بخش حاصل معادله ی زیر است:

کل پرداخت های وجه به کارگران خارجی شاغل در داخل کشور منهای ارزش کالاهای تولید شده توسط کارگران خارجی حاضر در کشور

نتیجه ی این معادله در محاسبه تولید ناخالص ملی آورده می شود و در صورتی که پرداخت به کارگران خارجی بیشتر باشد، تولید ناخالص ملی بیشتر از تولید ناخالص داخلی و اگر ارزش کالاهای تولید شده توسط کارگران خارجی حاضر در کشور بیشتر از پرداخت ها به کارگران خارجی در داخل کل شود باشد، تولید ناخالص ملی کمتر از تولید ناخالص داخلی خواهد بود.

همچنین شما می توانید برای مطالعه ی بیشتر در خصوص محاسبه تولید ناخالص داخلی و محاسبه تولید ناخالص ملی از به [سایت بانک مرکزی](#) مراجعه بفرمایید.

تولید ناخالص داخلی ایران در سال 1395

برای دسترسی به آمارهای تولید ناخالص داخلی، بهترین کار مراجعه سایت بانک مرکزی به آدرس www.cbi.ir است. شما با کلیک بر روی نشریات و پژوهش ها و سپس با کلیک بر روی نما گره های اقتصادی می توانید به آمار تولید ناخالص داخلی دسترسی داشته باشید. همچنین شما می توانید با کلیک بر روی [آمارهای تولید ناخالص داخلی](#) به این آمار به صورت مستقیم دسترسی پیدا کنید. این آمارها در دوره های سه ماهه منتشر می شود و عموماً بر روی بازارهای مالی تأثیرگذار هستند. البته باید توجه داشت انتشار این آمار توسط بانک مرکزی ایران بر روی بازار بورس تاکنون اثر خاص و مستقیمی نداشته است.

به هر صورت با توجه به اینکه این آمار بیان گر وضعیت فعلی اقتصاد کشور است، در تحلیل های اقتصادی از آن استفاده ی بسیاری می شود.

تولید ناخالص داخلی ایران 2015

برای دسترسی به آمار تولید ناخالص داخلی همچنین می‌توان از سایت‌های بین‌المللی نظیر [صندوق بین‌المللی پول](#)، [بانک جهانی](#) و [ابزار گوگل](#) استفاده کنیم و آمارهای مختلف اقتصادی از جمله تولید ناخالص داخلی ایران 2015 و سال‌های قبل یا بعد از آن را به دست بیاوریم.

همچنین شما می‌توانید برای دسترسی به بخش عمده‌ای از آمارهای اقتصادی ایران و سایر کشورهای دنیا با استفاده از سایت [تری‌دینگ اکونومیک](#) به آمارها دسترسی داشته باشید.

شما برای مشاهده آرشیو تولید ناخالص داخلی می‌تونید از سایت مرکز آمار و سایت بانک مرکزی استفاده کنید.

[سایت درگاه ملی آمار](#) و [آمار و داده های بانک مرکزی](#) مراجعه بفرمایید.

شما می‌توانید با مراجعه به بخش حساب‌های ملی سالانه به آرشیو آمار تولید ناخالص داخلی، تولید ناخالص ملی و غیره دسترسی داشته باشید.

تولید ناخالص داخلی اسمی چیست؟

اگر در دوره ای تولید ناخالص داخلی را با قیمت های سال جاری (همان سال) محاسبه کنیم، تولید ناخالص داخلی اسمی به دست می آید. برای مثال اگر تولید ناخالص داخلی اسمی را با قیمت های سال 97 محاسبه کنیم، تولید ناخالص داخلی اسمی را در این سال به دست خواهیم آورد.

تولید ناخالص داخلی حقیقی چیست؟

تولید ناخالص داخلی حقیقی به این ترتیب است که اگر تولید ناخالص داخلی را بر مبنای قیمت های سال پایه اندازه گیری کنیم به آن تولید ناخالص داخلی حقیقی یا تولید ناخالص داخلی واقعی گفته می شود.

سال پایه چیست؟

در بررسی روند تولید ناخالص داخلی یکی از سال هایی که که کشور در آن از نظر تورم، تولید، نرخ بیکاری وضعیت عادی و مناسبی دارد، آن سال را به عنوان سال پایه یا سال مبنا انتخاب می کنیم و تغییرات آمارهای اقتصادی را نسبت به آن سال می سنجیم.

در حقیقت سال پایه باید به نحوی انتخاب شود که کشور از نظر اقتصادی، شرایطی عادی داشته باشد و در فضای اقتصاد نوسانات غیرعادی و قابل توجه قیمت روی نداده باشد. در این صورت مقایسه ی قیمت ها در سال های بعد از سال پایه نسبت به سال پایه معنی دار خواهد بود. مطابق [آخرین خبرها](#) سال پایه

ی ایران در حال حاضر سال 1395 قرار دارد و با توجه به تغییر فاصله ی بین دو سال پایه از 7 سال به 5 سال، سال پایه ی بعدی سال 1400 خواهد بود.

با این تفاسیر اگر تولید ناخالص داخلی سال 1397 را مبنای تولید ناخالص داخلی سال 1395 (سال پایه) به دست بیاوریم، تولید ناخالص داخلی واقعی یا حقیقی به دست می آید.

در عمل آن چیزی که باعث میشود تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت از نظر آماری اهمیت بالاتری داشته باشد، حذف تورم در محاسبات تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی است. یعنی صرفاً افزایش قیمت کالاها موجب رشد اقتصادی نمی شود بلکه رشد مقداری تولید و ارائه ی خدمات بر آن تاثیر بیشتری دارد.

تولید ناخالص داخلی ایران

برای مشاهده و بررسی تولید ناخالص داخلی کافی است نماترهای اقتصادی را همانطور که در بالا گفته شد، دانلود کنید و در صفحه سوم آمار رشد تولید ناخالص داخلی را مشاهده کنید. این صفحه دقیقاً مانند تصویر زیر هست:

آمارهای رشد اقتصادی را از کجا پیدا کنیم؟

شاخص های عمده اقتصادی

<p>بخش خارجی (شش ماهه اول ۱۳۹۶)</p> <p>تراز حساب جاری ۷۴۴۱ میلیون دلار</p> <p>تراز بازرگانی (حساب کالا) ۱۰۷۲۶ میلیون دلار</p> <p>صادرات کالا (FOB) ۴۴۲۷۸ میلیون دلار</p> <p>واردات کالا (FOB) ۳۳۵۵۲ میلیون دلار</p> <p>کل بدهی های خارجی (پایان دوره) ۹۴۴۴ میلیون دلار</p> <p>متوسط نرخ دلار آمریکا در بازار بین بانکی ۲۲۶۶۸ ریال</p>	<p>جمعیت و نیروی انسانی (سال ۱۳۹۶)</p> <p>جمعیت ۸۰/۹ میلیون نفر</p> <p>شهری ۶۰/۳ میلیون نفر</p> <p>روستایی^(۱) ۲۰/۶ میلیون نفر</p> <p>رشد جمعیت ۱/۳ درصد</p> <p>تراکم جمعیت ۴۹/۱ نفر در هر کیلومتر مربع</p> <p>جمعیت فعال (سه ماهه دوم ۱۳۹۶) ۲۷/۰ میلیون نفر</p> <p>نرخ بیکاری (سه ماهه دوم ۱۳۹۶) ۱۱/۷ درصد</p> <p>شهری ۱۳/۳ درصد</p> <p>روستایی ۷/۴ درصد</p> <p>زن ۲۰/۰ درصد</p> <p>مرد ۹/۶ درصد</p> <p>جوانان ۱۵-۲۹ ساله ۲۴/۴ درصد</p> <p>جوانان ۱۵-۲۴ ساله ۲۷/۳ درصد</p>
<p>نرخ رشد متغیرهای بخش پولی (شهریور ۱۳۹۶ نسبت به پایان سال قبل)</p> <p>نقدینگی ۱۰/۹ درصد</p> <p>پول ۳/۲ درصد</p> <p>شبه پول ۱۲/۰ درصد</p> <p>سپرده های بخش غیر دولتی ۱۱/۶ درصد</p>	<p>بخش واقعی (سه ماهه دوم ۱۳۹۶)</p> <p>رشد تولید ناخالص داخلی (۱۰۰=۱۳۹۰) ۴/۶ درصد</p> <p>با نفت ۴/۳ درصد</p> <p>بدون نفت</p> <p>عملکرد سه ماهه دوم ۱۳۹۶ (به قیمت های جاری)</p> <p>تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه ۴۰۶۱ هزار میلیارد ریال</p> <p>تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ۸۴۵ هزار میلیارد ریال</p> <p>هزینه های مصرفی بخش خصوصی ۱۷۸۵ هزار میلیارد ریال</p> <p>هزینه های مصرفی بخش دولتی ۵۳۱ هزار میلیارد ریال</p>
<p>وضع مالی دولت (سه ماهه دوم ۱۳۹۶)</p> <p>درآمدها ۳۳۱/۴ هزار میلیارد ریال</p> <p>پرداخت های هزینه ای ۵۲۶/۱ هزار میلیارد ریال</p> <p>واگذاری دارایی های سرمایه ای ۲۵۹/۲ هزار میلیارد ریال</p> <p>تملك دارایی های سرمایه ای ۷۰/۰ هزار میلیارد ریال</p> <p>کسری تراز عملیاتی و سرمایه ای ۶/۴ هزار میلیارد ریال</p>	<p>تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی (۱۰۰=۱۳۹۵)</p> <p>دوازده ماهه منتهی به شهریور ۱۳۹۶ نسبت به دوره مشابه سال قبل (نرخ تورم) ۹/۹ درصد</p> <p>شهریور ۱۳۹۶ نسبت به ماه قبل ۰/۳ درصد</p> <p>شهریور ۱۳۹۶ نسبت به ماه مشابه سال قبل ۸/۴ درصد</p>
<p>بورس اوراق بهادار تهران (سه ماهه دوم ۱۳۹۶)</p> <p>شاخص کل قیمت (پایان دوره) ۸۵۸۳۲/۰</p> <p>ارزش سهام و حق تقدم معامله شده ۱۰۷/۳ هزار میلیارد ریال</p> <p>حجم سهام و حق تقدم معامله شده ۴۵/۱ میلیارد سهم</p>	

ماخذ: مرکز آمار ایران
۱- جمعیت غیر ساکن را نیز شامل می شود.

مطابق تصویر بالا که متعلق به نماترهای اقتصادی شش ماهه‌ی ابتدایی سال 1396 هست شما می‌توانید با مشاهده‌ی جدول دوم ردیف سمت راست آمار تولید ناخالص داخلی ایران را مشاهده کنید. همان‌طور که مشاهده می‌شود رشد تولید ناخالص داخلی کشور در شش ماهه‌ی دوم برابر با 4.6% بوده است.

در تصویر زیر شما می‌توانید جزئیات آمار تولید ناخالص داخلی را مشاهده نمایید:

بررسی آمار تولید ناخالص داخلی

حساب‌های ملی (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰) (۱)								(هزار میلیارد ریال)	
تولید ناخالص داخلی (۲) به قیمت پایه		تولید ناخالص داخلی بدون نفت		ارزش افزوده در بخش‌های مختلف					
تولید ناخالص داخلی		تولید ناخالص داخلی بدون نفت		کشاورزی	صنایع و معادن (۳)	صنعت و معدن	ساختمان	خدمات	
(ارقام داخل پرانتز درصد تغییرات هر دوره نسبت به دوره قبل)									
۱۳۹۲	۵۸۵۴	۵۰۱۳	۸۴۱	۳۸۵	۱۵۶۱	۷۶۴	۴۲۴	۳۲۳۱	
	(-۰/۳)	(۰/۵)	(-۵/۱)	(۵/۵)	(-۴/۲)	(-۴/۲)	(-۹/۲)	(۲/۳)	
۱۳۹۳	۶۰۴۳	۵۱۶۳	۸۸۰	۴۰۵	۱۶۴۶	۸۲۳	۴۲۱	۳۲۷۷	
	(۳/۲)	(۳/۰)	(۴/۵)	(۵/۴)	(۵/۴)	(۷/۶)	(-۰/۹)	(۱/۴)	
□۱۳۹۴	۵۹۴۷	۵۰۰۳	۹۴۳	۴۲۴	۱۵۴۶	۷۸۱	۳۴۹	۳۲۰۲	
	(-۱/۶)	(-۳/۱)	(۷/۲)	(۴/۶)	(-۶/۱)	(-۵/۰)	(-۱۷/۰)	(-۲/۳)	
□۱۳۹۵	۶۶۹۱	۵۱۶۷	۱۵۲۴	۴۴۲	۱۵۸۰	۸۳۲	۳۰۳	۳۳۱۶	
	(۱۲/۵)	(۳/۳)	(۶۱/۶)	(۴/۲)	(۲/۲)	(۶/۶)	(-۱۳/۱)	(۳/۶)	
(ارقام داخل پرانتز درصد تغییرات هر دوره نسبت به دوره مشابه سال قبل)									
□۱۳۹۴	۱۴۶۵	۱۲۳۶	۲۲۹	۹۷	۳۷۳	۱۸۹	۸۰	۸۰۶	سه ماهه اول
	(-۱/۰)	(-۱/۵)	(۱/۸)	(۱۱/۳)	(-۴/۲)	(-۶/۵)	(-۱۱/۹)	(-۱/۷)	
سه ماهه دوم	۱۶۰۵	۱۳۷۲	۲۳۳	۲۱۰	۴۱۰	۲۰۲	۹۸	۷۹۳	
	(-۲/۱)	(-۳/۴)	(۶/۴)	(۵/۰)	(-۵/۸)	(-۳/۳)	(-۱۶/۹)	(-۴/۰)	
سه ماهه سوم	۱۴۰۹	۱۱۸۶	۲۲۳	۱۰۲	۳۶۹	۱۸۹	۷۹	۷۵۷	
	(-۵/۴)	(-۶/۸)	(۲/۸)	(-۲/۲)	(-۱۰/۷)	(-۶/۰)	(-۳۱/۸)	(-۴/۹)	
سه ماهه چهارم	۱۴۶۹	۱۲۱۰	۲۵۹	۱۵	۳۹۵	۲۰۲	۹۲	۸۴۶	
	(۲/۳)	(-۰/۵)	(۱۸/۰)	(۸/۳)	(-۳/۴)	(-۴/۵)	(-۴/۲)	(۱/۳)	
□۱۳۹۵	۱۵۷۵	۱۲۱۴	۳۶۰	۱۰۱	۳۵۴	۱۹۰	۵۸	۸۰۱	سه ماهه اول
	(۷/۵)	(-۱/۸)	(۵۷/۶)	(۳/۵)	(-۵/۱)	(۰/۸)	(-۲۷/۶)	(-۰/۷)	
سه ماهه دوم	۱۸۱۲	۱۴۲۵	۳۸۸	۲۱۹	۴۲۲	۲۱۱	۹۴	۸۲۷	
	(۱۲/۹)	(۳/۹)	(۶۶/۳)	(۴/۱)	(۳/۰)	(۴/۷)	(-۴/۰)	(۴/۲)	
سه ماهه سوم	۱۶۴۶	۱۲۵۰	۳۹۶	۱۰۷	۳۸۴	۲۱۰	۶۶	۸۰۲	
	(۱۶/۸)	(۵/۴)	(۷۷/۷)	(۵/۰)	(۴/۱)	(۱۱/۲)	(-۱۶/۸)	(۶/۰)	
سه ماهه چهارم	۱۶۵۸	۱۲۷۷	۳۸۱	۱۵	۴۲۰	۲۲۱	۸۶	۸۸۷	
	(۱۲/۹)	(۵/۶)	(۴۷/۱)	(۴/۴)	(۶/۴)	(۹/۵)	(-۶/۸)	(۴/۹)	
□۱۳۹۶	۱۶۴۴	۱۲۶۳	۳۸۱	۱۰۵	۳۶۹	۱۹۸	۵۶	۸۳۱	سه ماهه اول
	(۴/۴)	(۴/۰)	(۵/۹)	(۴/۰)	(۴/۲)	(۴/۳)	(-۳/۵)	(۳/۸)	
سه ماهه دوم	۱۸۹۵	۱۴۸۵	۴۱۰	۲۲۸	۴۴۲	۲۲۱	۹۷	۸۵۹	
	(۴/۶)	(۴/۳)	(۵/۷)	(۴/۳)	(۴/۸)	(۴/۷)	(۳/۱)	(۳/۹)	

ماخذ: اداره حساب‌های اقتصادی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
 ۱- ارقام فصلی هر سال پیش از تعدیل فصلی بوده و تا هنگام قطعی شدن رقم سالانه مورد تجدید نظر قرار می‌گیرد.
 ۲- اختلاف بین تولید ناخالص داخلی و جمع ارزش افزوده بخش‌ها مربوط به کارمزد احتسابی است.
 ۳- اختلاف در جمع مربوط به ارزش افزوده در زیربخش آب و برق و گاز می‌باشد.

این آمار در صفحه ی ششم نما گره‌های اقتصادی بانک مرکزی با نام تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت قرار دارد. در آمار بالا، تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت سال 1390 آورده شده است.

[در خصوص رابطه ی نقدینگی و تولید ناخالص داخلی حتما این مقاله را بخوانید](#)

آمار تولید ناخالص داخلی

در بررسی های آمار تولید ناخالص داخلی، عمدتاً تولید ناخالص داخلی به قیمت های ثابت (پایه) مورد نظر می باشد

برای مشاهده ی آمار تولید ناخالص داخلی کشورها، می توانید از سایت [تریدینگ اکونومیک](#) برای دسترسی به تولید ناخالص داخلی کشورها استفاده نمایید.

در سال 1395 تولید ناخالص داخلی ایران به قیمت جاری برابر با 13,151 هزار میلیارد ریال معادل 1,315 هزار میلیارد تومان می باشد. با در نظر گرفتن میانگین نرخ دلار آزاد 36,400 ریال برای سال 1395، تولید ناخالص داخلی ایران در سال 1395 برابر با 361.2 میلیارد دلار بوده است.

گفتنی است تولید ناخالص داخلی ایالات متحده در سال 2015 برابر با 18,569 میلیارد دلار می باشد!

سرانه تولید ناخالص داخلی

برای محاسبه ی سرانه ی تولید ناخالص داخلی کافی است که تولید ناخالص داخلی را تقسیم بر جمعیت کشور نماییم. به این ترتیب سرانه ی تولید ناخالص داخلی محاسبه می شود.

در سال 1395 سرانه تولید ناخالص داخلی ایران به شرح زیر بوده است:

$$\text{سرانه تولید ناخالص داخلی} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی در سال 1395}}{\text{جمعیت کشور در سال 1395}}$$

با توجه به این که تولید ناخالص داخلی کشور در سال 1395 مطابق با نما گره‌های اقتصادی بانک مرکزی برابر با 1,315 هزار میلیارد تومان و جمعیت کشور نیز بنا بر همان گزارش برابر با 80.9 میلیون نفر می‌باشد. از این رو سرانه تولید ناخالص داخلی ایران در سال 1395 برابر با حاصل رابطه ی زیر می باشد:

$$\frac{1,315,100,000,000}{80,900,000} = 16,255$$

بنابراین سرانه تولید ناخالص داخلی در سال 1395 برابر با 16,255 تومان می باشد.

Gdp مخفف چیست

حرف G به اختصار از لغت Growth به معنی رشد است.

حرف D مخفف Domestic به معنی داخلی است.

حرف P مخفف Product به معنی تولیدات است.

عملاً GDP مخفف Growth domestic product هست و ترجمه‌ی تحت‌اللفظی آن رشد تولیدات داخلی هست. در فضای اقتصادی GDP را رشد تولید ناخالص داخلی می‌نامند و از جمله آمارهای بسیار مهم منتشره از سوی اقتصاد هر کشوری به شمار می‌آید.

منظور از "ناخالص" در تولید ناخالص داخلی چیست؟

در حسابداری ملی منظور از ناخالص ارقامی است که استهلاک از آن‌ها کسر نمی‌گردد. برای مثال در هنگام تولید یا ارائه‌ی خدمات، استهلاک بخشی از هزینه‌ها را به خود اختصاص می‌دهد و در اینجا به دلیل عدم کسر استهلاک از تولید یا خدمات، تولید ناخالص داخلی آورده شده است.

در صورتی‌که استهلاک از تولید ناخالص داخلی و تولید ناخالص ملی کسر شود، تولید خالص داخلی و تولید خالص ملی به دست می‌آید.

استهلاک ناشی از فرسودگی ماشین‌آلات، ابزار، دستگاه‌ها و ازکارافتادگی آن‌ها هست.

کاربرد تولید ناخالص داخلی

آمارهای منتشره در خصوص تولید ناخالص داخلی یکی از مهم‌ترین آمارهای اقتصادی در خصوص هر کشوری هست و عموماً این آمار از جمله سنجه‌های بررسی رشد اقتصادی به شمار می‌آید. در صورتی‌که تولید ناخالص داخلی کشور در یک سال بالاتر از سال گذشته باشد، این آمار به معنی رشد اقتصادی آن کشور تعبیر می‌شود.

رشد اقتصادی چیست؟

افزایش تولید ناخالص داخلی (به قیمت ثابت) یک کشور در یک سال نسبت به یک سال دیگر را در اقتصاد، رشد اقتصادی می‌نامند.

رشد اقتصادی و تولید ناخالص داخلی

www.hrahmani.ir

آموزش هوش مالی و سرمایه گذاری

فرض کنید تولید ناخالص داخلی ایران (به قیمت ثابت) در سال 1395 برابر با 400 میلیارد دلار باشد و در سال 1396 نیز تولید ناخالص داخلی ایران (به قیمت ثابت) 420 میلیارد دلار باشد. با این تفاسیر رشد اقتصادی ایران برابر است با:

$$\left(\frac{420 - 400}{400}\right) * 100 = 5\%$$

با توجه به محاسبات بالا، رشد اقتصادی ایران در سال 1396 برابر با 5% بوده است.

نکته ی مهم: در انتشار آمار مربوط به رشد اقتصادی، مبنای محاسبات رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (ثابت) می باشد و کمتر از تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری (بازار) استفاده می شود.

انتشار آمار تولید ناخالص داخلی همچنان نشان دهنده ی رونق یا رکود اقتصاد کشور نیز هست و به همین دلیل این آمار توسط فعالان اقتصادی به صورت دقیق رصد می شود و در بازارهای بین المللی فارکس نیز انتشار آمار تولید ناخالص داخلی می تواند بر روی ارزش یک ارز اثر مثبت یا منفی بگذارد.

برای مثال رشد اقتصادی آمریکا می تواند موجب افزایش ارزش دلار و کاهش رشد اقتصادی نیز می تواند موجب کاهش ارزش دلار بشود. از این رو این آمار به صورت مداوم توسط تحلیلگران مورد بررسی قرار می گیرد.

رشد اقتصادی بیشتر از پیش بینی باشد یعنی چه؟

اقتصاددانان، تحلیلگران، علاقه مندان به اقتصاد با توجه به اهمیت بالای رشد اقتصادی در فضای کسب و کار، خدمات، اشتغال، پس انداز و غیره اقدام به پیش بینی وضعیت اقتصادی و آمار تولید ناخالص

داخلی می‌کنند و در کشورهای بزرگ مؤسساتی نظیر رویترز این پیش‌بینی‌ها را از اقتصاددانان جمع‌آوری می‌کنند و در خبرگزاری‌ها منتشر می‌کنند.

برای مثال تحلیلگران و اقتصاددانان و مؤسسات مالی بزرگ نظیر مورگان استنلی، گلدمن ساش و غیره پیش‌بینی می‌کنند رشد اقتصادی آمریکا در سال 2019 برابر با 2.5% باشد.

فعالان بازار فارکس به این پیش‌بینی‌ها اهمیت می‌دهند و در تخمین ارزش دلار، این پیش‌بینی را در نظر می‌گیرند. حال اگر آمار منتشره از رشد اقتصادی آمریکا با این پیش‌بینی‌ها تفاوت داشت، این مسئله موجب تغییر ارزش دلار خواهد شد. به این ترتیب که در صورتی که رشد اقتصادی بالاتر از پیش‌بینی‌ها باشد، ارزش پول آن کشور افزایش می‌یابد و اگر رشد اقتصادی کمتر از پیش‌بینی‌ها باشد، ارزش پول آن کشور کاهش می‌یابد.

در مثال بالا اگر رشد اقتصادی سال 2019 بالاتر از 2.5% باشد، ارزش دلار بالا خواهد رفت و اگر پایین‌تر از 2.5% بود، ارزش دلار کاهش خواهد یافت.

همچنین یکی دیگر از کاربردهای آمار رشد اقتصادی و انتشار ارقام تولید ناخالص داخلی، بررسی وضعیت رونق و رکود در بازار است. و به صورت کلی کاهش مداوم رشد اقتصادی به رکود اقتصادی تعبیر می‌شود.

برای مطالعه‌ی بیشتر در این خصوص مقاله‌ی رکود اقتصادی چیست را حتماً مطالعه بفرمایید.

تولید ناخالص داخلی pdf

شما می‌توانید با کلیک بر روی لینک زیر این مقاله را به صورت کامل دانلود نمایید:

تولید ناخالص داخلی pdf